

hajlandó, és ezzel a nézőtől is megtagadja a feloldást – szerencsére. Tekintettel a tett súlyára, minden más végkifejlet hazugság lenne.

BASKI SÁNDOR

A Zarándok

Nao Pare ne Pista – brazil-spanyol, 2014. Rendezte: **Daniel Augusto**. Írta: **Carolina Kotscho**. Kép: **Jacob Solitrenick**. Zene: **Pascal Gaigne**. Szereplők: **Júlio Andrade** (Paulo Coelho), **Fabiana Gugli** (Christina), **Enrique Díaz** (Souza), **Paz Vega** (Luiza). Gyártó: **Dama Films / Babel Films**. Forgalmazó: **Anjou Lafayette**. Szinkronizált 112 perc.

Ahoni forgalmazóknak a ki-
 Ataszított művész (*Trumbo*) helyett a meg nem értett művész életrajzi filmjére esett a választása. Ebben elsősorban az játszik szerepet, hogy a brazil Paulo Coelho a világ elsőszámú, ünnepezt bestseller-celebritása, míg az amerikai forgatókönyvírás legendás alakja, Dalton Trumbo legfeljebb néhány bölcsészhallgatóban keltethet izgalmakat. Az eddigi televíziós sorozatokban és dokukban utazó Daniel Augusto bemutatkozó nagyjátékfilmje, *A Zarándok* – Paulo Coelho legjobb története a Trumboval ellentétben nem a történelmi-politikai háttérre, hanem Coelho személyes élményanyagára építi fel a három idősíkot átmenet nélkül váltogató, mozaikszerű életké-

Egy háború

Krigen – dán, 2015. Rendezte és írta: **Tobias Lindholm**. Kép: **Magnus Nordenhof Jonck**. Szereplők: **Pilou Asbaek** (Pedersen), **Tuva Novotny** (Maria), **Dar Salim** (Najib), **Soren Malling** (Olsen). Gyártó: **AZ Celtic Films / Nordisk Film**. Forgalmazó: **Vertigo Média**. *Feliratos*. 115 perc.

Ha létezett volna a Dogma-Hiskola valódi oktatási intézményként is, Tobias Lindholm kitűnőre érettségizik, még-hozzá Thomas Vinterberg osztályában: a szabályok többségét ugyan nem követi, de szellemiségét hűen képviseli. Vinterberggel közösen írt szociodráájá (*Submarino*) ideális szakmai gyakorlatként szolgált első rendezéséhez (*R*), második (*Emberrablás*) és a mostani, Oscar-jelölt filmje pedig már egy szerzői hangját megtalált, önálló alkotót jelez.

A nagyfokú tematikai hasonlóság miatt akár trilógiáról is beszélhetnénk: mindhárom dolgozat extrém stresszhelyzetbe, sőt helyenként életveszélybe került, zárt közös-

ségekben élő férfifőhősöket mozgat, akik a túlélés érdekében nem kevésbé radikális – és morálisan megkérdőjelezhető – tettekre kényszerülnek. A legújabb film a legösszetettebb mind közül, mert amíg az *R* csak megkettőzte a címszereplő alakját, addig az *Egy háború* az *Emberrablás* túsul ejtett, nézői szimpátiára méltó szakácsát és a hajótársaság felelőtlen vezetőjét egyetlen figurában egyesíti. Az Afganisztánban szolgáló dán egység parancsnoka jó szándékú ember, inkább bajtárs és barát, mint szigorú tiszt, döntése nyomán mégis életét veszti 11 civil, amiért odahaza hadbíró-ság előtt kell felelnie.

Dánia az afganisztáni meg-szállás egyik legnagyobb támogatójaként közel 18 ezer katonát küldött az országba, nem lenne tehát indokolatlan, ha Lindholm a szerepvállalás értelmére kérdezné rá. Őt viszont jobban érdekli az a másik, személyes háború (erre a fontos tényre utal az eredeti cím: *Háborúk*), amelyet Pedersen parancsnoknak kell megvívnia saját

lelkiismeretével. Önmarcan-goló nagymonológok vagy szenvedélyes viták helyett azonban az állandó színész, Pilou Asbæk arca tudósít a belső feszültségről, a harctéren és a hátszobában játszódó jeleneteket pedig olyan kézikamerás stílusban rögzíti Magnus Nordenhof Jonck operatőr, amely egyszerre szenvtelen és személyes.

A nézőpontválasztás persze már önmagában állásfoglalás, Lindholm empatizál hábo-rús bűnössé lett főhősével, felmenteni ugyanakkor nem

pekre épülő cselekményét. Az 1960-as évek az autoriter apafigura ellen lázadó, szuicid tinédzser hétköznapjairól tudósítanak, az 1980-as évek jelenetei a különféle médiumokban (színház, könnyűzene, tematikus magazin) kibontakozó, az okkult tudományok iránt érdeklődő, bohém művészt mutatják be, míg a jelenkori szegmens a révbé ért íróasztár legnagyobb sikerű regényének (*Az alkímista*) 25. évfordulás kiadása kapcsán tárja elének Santiago de Compostela ismételt bejárást. Augusto koherenciát és drámai ívet nélkülöző mozija egy mélységekben és magasságokban gazdag, kalandos életút krónikája (Hunter S. Thompsonos *sex & drugs & rock'n'roll*, ám annak humora nélkül), amelyben egy spirituális irányítúnak tekinthető Mester helyett a kéjes önsajnálatt és az időt megalománia homályzónájában bolyongó Művészről kapunk képet. A *Zárások* tanúbizonysága szerint az üzenet hordozója fontosabbnak tartja magát az üzenetnél – Paulo Coelho ekként válik a bölcsességnek álcázott, öndicsérő egóírádáival a New Age primadonnájává. A filmben megidézett szentencia *Az alkímistából* ezúttal nem vált be: a világegyetem nem volt közreműködő abban, hogy létrejön egy kiemelkedő *biopic*.

TESZÁR DÁVID

Amnézia

Amnesia – svájci-francia, 2015. Rendezte és írta: **Barbet Schroeder**. Kép: **Luciano Tovoli**. Zene: **Lucien Nicolet**. Szereplők: **Marthe Keller** (Martha), **Max Riemelt** (Jo), **Bruno Ganz** (Bruno), **Corinna Kirchhoff** (Elfriede). Gyártó: **Vega Film / ARTE Film / SRF**. Forgalmazó: **Vertigo Média Kft.** *Feliratos*. 93 perc.

Magabiztos vének és tanács-talan fiatalok, az elhasznált testtel kajánul ingerkedő érzékiség, a kifinomult intellektus küzdelme a feledéssel, és mindehhez a művészet amfetaminja, a mindhalálíg zene. Nem véletlenül juthat eszünkbe az *Amnézia* láttán az *Iffjúság*. Testvérfilmek. Legfőképp abban, hogy mindkét rendező tiszteli az öregkort és ismeri az emberi tragikomédia záróakkordjának Varázshegy-érzését, az élet béklyóiból szabadult nagybetegek/ vének utolsó lázas fellobbanását.

A varázshegy szerepét ez alkalommal nem egy alpesi szanatórium, hanem a napfényes ibizai tengerpart játssza el (akár az 1969-es *More*-ban), de ez nem lényeges különbség. Marthat, a majd félszázévnnyi magányból kizökkentett idős asszonyt és a hazájától messzire vetődött huszonéves berlini zenészt ugyanúgy a zajos nagyvilágon, történelmen túli határhelyzet hozza össze. Különös li-

aisonjuk 1990-ben, a berlini Fal leomlása után indul. A családjától elszakadt, elárvult fiúnak támaszra, a 1945 óta önkéntes száműzetésben élő, magányát büszkén viselő asszonynak pedig védencre, és legfőképp elmulasztásra van szüksége. Barbet Schroeder finom ecsetkezeléssel, semmi kis eseményekből, gesztusokból építi föl a nagyon össze nem illő pár egyre szorosabb kapcsolatát. Nem pusztán a rokonszenv hozza őket össze, a fiúnak a múlt hiányzik, az asszony pedig épp attól próbál majd félévszázada szabadulni. Martha ugyanis épp a németseggel elől menekült ilyen messzire, amit a náci bemocskoltak. Megbocsátani nem tud, nem akar, évtizedeken át nem hajlandó imádkozni Goetheje nyelvén megszólalni, sem Bachot játszani csellóján, de még a rajnai borokat is messzire kerül. És most idesorol a sors egy kedves, helyes szimpatikus német ifjút, aki nemhogy nem náci, de mit sem tud a régmúlt gyalázatról. A jégpáncél olvadni kezd. Szép történet, nagy átéléssel megrajzolva (Schroeder édesanyja sorsáról mintázta Martha életét). Itt lett volna jó megállni. De közben szól a didaxis. Amit sejtettünk, onnantól kezdve kimondják és elmagyarázzák. Hogyan, miért? A film mély és sejtelmes első óráját ezzel el nem rontanám.

SCHUBERT GUSZTÁV

Blue Lips

Blie Lips – spanyol-olasz-brazil, 2014. Rendezők: **Nobu Shima**, **Nacho Ruizpérez**, **Antonello Novellino**, **Gustavo Lipsztein**, **Julieta Lima**, **Daniela De Carlo**. Írta: **Daniel Mediavilla** és **Amaya Muruzabal**. Kép: **Robert Christopher Webb**. Szereplők: **Dudu Azevedo** (Guido), **Malena Sánchez** (Malena), **Simone Castano** (Vittorio), **Avi Rothmann** (Oliver), **Mariana Cordero** (Sagrario). Gyártó: **Cronopia Films / FoscaFilms**. Forgalmazó: **Anjou Lafayette**. *Feliratos*. 90 perc.

Akétezres évek óta tömött Asorban érkező, összefonódó sorsok-tematikára épülő munkák rámutattak, hogy a globalizáció – töredezettség és összekötöttség-érzetet elegyítő – élményvilágának filmre vitelében gyakran ugyanaz jelenti a leghálásabb lehetőséget, mint a legkínosabb buktatót. A helyszínek és szereplők sokszínűségének vonzereje hamar szerteoszlik, ha a produkciós háttérrel is tükröző, puzzle-szerű szerkezetet nem keretezi a cselekményszálak közötti motivikus áthallások (*360*), vándorló tárgyak (*Bábel*) vagy ellentmondásos városportrék (*Cities of Love*-sorozat) életképes koncepciója. Az enélkül összeállított eklektikus pillanatkép-füzéreken könnyen eluralkodnak a felaprózódó

és széttartó cselekmény, a szegényesen felskiccelt karakterek vagy az egyenlőtlenül kidolgozott történet-szálak problémái, amiket a háttérben felvillanó táj- vagy városképek sem feledtetnek.

A hat rendező közös munkájaként jegyzett *Blue Lips* a fenti mankók mindegyikét kézbe veszi, mégis elhasal, amikor hat szélsőséges érzelmi helyzetbe taszított főszereplőjét egy összefonódó történetbe próbálja terelni a pamplonai bikafuttatás globális érdekeltségű fiesztájának díszletei között. Ahogy a véletlenszerűen egymás mellé vetődő hátizsákos turistára, sztárfocistára, fotósra vagy kórházi betegre a többszázesszé dagadó város forgataga, a készítőkre a kozmopolita-filmek kliséi nehezdednek kérélnhetetlenül (erőltetett véletlenektől motiválatlan hőstettekig), ráadásul így San Fermín ünnepének is csak a turisztikai reklámokból ismerős arca tud kirajzolódni. A steril fényképezés, az egyéniségek helyett típusokat mozgató színészvezetés és az ünnepszég dramaturgiájához felületesen kapcsolódó cselekmény miatt a *Blue Lips*-t leginkább azok fogják emlegetni, akik a globalizációban az egyedi értékek elsikadásának rémét látják.

ARVA MÁRTON

Short Skin – Szűkülő kamaszkor

Short Skin – I dolori del giovane Edo – olasz 2014. Rendezte: Duccio Chiarini. Írta: Miroslav Mandic, Ottavia Madeddu és Duccio Chiarini. Kép: Baris Ozbicer. Szereplők: Matteo Creatini (Edoardo), Francesca Agostini (Bianca), Nicola Nocchi (Arturo), Mariana Raschilla (Elisabetta). Gyártó: La Règle du Jeu / Asmara Films. Forgalmazó: Mozinet Kft. Feliratos. 86 perc.

A*Short Skin* – *Szűkülő kamaszkor* az a film, amelynek esetében rögtön adóznunk kell a magyar címadás leleményességének egy nagy köszönettel. Egy nyári *coming of age* történetünk nyakon is lett csípve ezzel a szokatlan szókapcsolattal. Hiába adná magát ugyanis az alkalom, hogy az „olasz amerikai pitén” élcelődjünk, mikor fiatal hősünk, Edoardo egy zsebpénzéből megvásárolt polippal próbál könnyíteni magán és terhein – a kamaszkor ördöge ezáltal nem pusztán a szexuális tapasztalatszerzés vágyában rejtőzik. Inkább éppen abban, hogyan is lehet megérteni és legyőzni a korlátokat, a fájdalmat, a megváltozott testünk egészen új szerepekkel ellátott jelenlétét az életünkben, a kommunikációra való képtelenséget, a saját családon be-

lül elszigeteltséget? Hogyan lehet nyitni saját magunk elfogadása, a másik nem, a családukba való újbóli beilleszkedés és egy kevésbé frusztrált, félelmekkel és kérdésekkel egy ideig kevésbé megtorpedózott jövő felé? Hogyan lehet újra átélni az intimitás élményét, akár otthon, akár valaki mással, mikor éppen minden annyira idegen?

Edo fitymaszűkülete találó metaforája mindennek. A tengerparti milió megteremt a „kamaszkorom utolsó nyara” érzést, a konfliktusok és a megoldások a szokásosak, a tanulságok pedig éppen annyira kézenfekvőek, mint amennyire üdítőek: a nyitásnak sok formája van, és legyen az egy fájdalmas műtét, egy őszinte szó vagy egy későkamasz arc, amelyik kihajol az ellenszélbe a vonat ablakán, hogy szembenézzen végre a jövővel – mindegyik, ezredszerre nézve is, fontos. És ha a *Szűkülő kamaszkor* nem is az évtized legjobb tengerparti vagy kamasz filmje, de hozzátesz ahhoz, hogy milyen is szűkölteni vagy kamaszodni, ami mindannyiunknak alapélmény.

FORGÁCS NÓRA KINGA

Egy örült pillanat

Un moment d'égarement – francia, 2015. Rendezte: Jean François Richet. Írta: Lisa Azuelos és Jean

Antoine és Laurent két nyegvenes elvált férfi, régóta jó barátok, együtt nyaralnak Korzikán tizenéves lányokkal Lounával és Marie-val. A lányok nappal wifire, esténként pedig fiúkra vadásznak tengerparti techno bulikban, az apukák az élet nagy dolgairól bölcselkednek a tücsökcipelésben. Minden megy a maga szokványos nyaralós tempójában, mígnem egy görbe estén Antoine lánya el nem csábítja Laurent-t. Negyven percnyi játékidő megy el különösebb izgalmak nélkül mire eljut idáig a történet és inentől ciklikusan ismétlődnek az események: Louna csábít és/vagy zsarol, Laurent ellenáll, Laurent lánya duzzog, Antoine pedig egy vaddisznót próbál elkergetni a nyaraló közeléből.

Az *Egy örült pillanat* immár második remake-je az azonos című 1977-es Claude Berri-filmnek, az újdonsága pusztán az, hogy úgy próbál drámát és komédiát ötvözni (alias: dramedy), hogy feltűnően ózdkodik a kacagtató elemek használatától. Így jobbára az a mögöttes gondolat adhat okot a derűltségre, hogy egyedül

az Antoine-t játszó François Cluzet-nek nem szóltak arról, hogy a film végül nem vígjáték lesz – a tipikusan francia, viccesen háborgó balfácán one-man-showja nincs össze-kötötésben a többi figurával. Mi több, a feszültségépítés és a karakterek motivációinak hiányában a szaftos Lolita-dráma is elmarad. Érdekes kísérlet szenvtelenül, állásfoglalás és egyértelmű műfaji elemek használata nélkül elmondani egy ilyen archetipikus történetet. Az *Egy örült pillanat* pontosan olyan, mint a film-ben lévő sokatmondóan diszponált löfgyver: nem sül el, és nem is okoz károkat.

ALFÖLDI NÓRA

Hogyan legyünk szinglik?

How to Be Single – amerikai, 2016. Rendezte: Christian Ditter. Írt: Liz Tuccillo könyvből Dana Fox, Abby Kohn és Marc Silverstein. Kép: Christian Rein. Zene: Fil Eisler. Szereplők: Dakota Johnson (Alice), Rebel Wilson (Robin), Alison Brie (Lucy), Leslie Mann (Meg), Jake Lacy (Ken). Gyártó: Flower Films / New Line Cinema. Forgalmazók: InterCom. Szinkronizált. 108 perc.

Acím valódi kérdésnek tűnhet, de nem az: az idei Valentin-napi romkom ugyanis kifordított *Szex és New York*, útikalauz a nagyvárosi egyedülálló lét kiélvezéséhez, csupa felkiáltójellel. A négy lány: Alice (Dakota Johnson – *A szürke ötven árnyalata*), aki szeretné még egy kicsit kiélvezni saját maga társaságát, mielőtt végleg párkapcsolatban ragad, Robin (Rebel Wilson – *Koszorúslányok*), aki két dologban hisz igazán, a felelőtlen bulizásban és a járulékos szexben, Meg (Leslie Mann – *Felkoppintva*) munkamániás orvos és gyereket szeretne, Lucy (Alison Brie – *Ötéves jegyesség*) pedig az igazit keresi. Ismerősen cseng, ugye?

Ám mielőtt még túlságosan elmerülne a kilencvenes évek kultikus szinglibibliájával közös vonásokban, alaposan az arcunkba mondják, hogy a *Szex és New York* és *Bridget Jones* ideje lejárt, azok a lányok ugyanis semmi mást nem akartak, csak pasit fogni. És ők valóban többre vágnak, ám hogy pontosan mire, ez a legtöbb esetben nem válik világossá. Karrier? Utazás? Kaland? Önismeret? Függetlenség? Mindezeket érintik, de egyik sem bizonyul valódi motivációnak. Szemben a fent említett, korábbi elődök szimplább és közérthetőbb magányával (kellene egy férfi, de valahogy sohasem működik) a *Hogyan legyünk szinglik* inkább a kétezres évek *Csajok*-féle magányosságát, egzisztenciális (és nem annyira párkapcsolati) szorongását helyezi előtérbe, ám ehhez a szellemiséghez sem eredeti látásmód, sem komplex karakterek, sem pedig penge humor nem társul. Ennek ellenére és minden ordenáriságával együtt mégis üdítő változatosság napjaink legromantikusabbnak mondott ünnepe egy olyan mozit nézni, amelyben a parkett ördöge egy kövér, szőke lány világító jelmezben, aki lazításképp a legjobb barátjáné fanszörzeten poénkodik.

KOVÁCS KATA

Minden út Rómába vezet

All Roads Lead to Rome – amerikai, 2015. Rendezte: Ella Lemhagen. Írta: Josh Appignanesi és Cindy Myers. Kép: Pohárnok Gergely. Zene: Alfonso González Aguilar. Szereplők: Sarah Jessica Parker (Maggie), Raoul Bova (Luca), Rosie Day (Summer), Claudia Cardinale (Carmen), Barney Harris (Tyler). Gyártó: Ambi Pictures / Paradox Studios. Forgalmazó: Parlux Entertainment. Szinkronizált. 92 perc.

Anagyjátékfilmben utoljára 2011-ben látott Sarah Jessica Parker új romantikus komédiája egy olyan világban játszódik, ahol nem hagyják, hogy egy cselekvőképes felnőtt ember hozzámenjen fiatalkori szerelméhez, ahol 300 kilométer autóval való megtétele olyan

leküzdhetetlen akadálnak bizonyul, hogy muszáj szállodában éjszakázni útközben, ahol a rendőrség a tévéhíradóra hagyatkozva dolgozik és ahol ha kézre keríteni kívánt szeretteink a szemünk láttára autózhatnak el valahova, akkor ahelyett, hogy követnénk, inkább megkeressük egy régi bemondó ismerősünket, hogy segítsen a tévében mutogatni a szőkevények fotóját. És ez csak néhány a rengeteg értelmetlen fordulat közül, amelyekkel a *Minden út Rómába vezet* című filmben szembesülnünk kell.

Pedig az alapötletből, miszerint egy nem túl szoros kapcsolatban lévő páros tagjai kényszerből útítársakká válnak, valami sokkal jobbat is ki lehetett volna hozni, ahogy az például a *Repülők, vonatok, autókban*, a *Szökőhévb*ben vagy a *Terhes társaságban* történt. Filmünk ráadásul kétszeresen is kihagyja a ziccert, hiszen sem a vadidegen olasz nagymamával menekülő kamaszlány, sem az őket követő duó, a néni és a fiának és váratlanul újból felbukkanó régi szerelmének (a tini anyjának) a sztórija nem életképes. A kies olasz táj sokszor volt már ihletője egy-egy romantikus komédiának, de az *Only You*, a *Minden kút Rómába vezet* és a *Levelek Júliának* című filmekből eltérően Ella Lemhagen svéd rendező első amerikai-olasz alkotása

még a csodálatos helyszínt sem tudja a hasznára fordítani. Ami pedig a helyi sztárok szereplését illeti, ahogy az ilyenkor lenni szokott, az alkotók egy kissé gyarmatosító gesztussal inkább kihasználják, mint használják őket, de meg kell hagyni, hogy a szökött nagyiként feltűnő Claudia Cardinale még ezt is méltósággal kezeli.

VAJDA JUDIT

Viharlovagok

The Finest Hours – amerikai, 2015. Rendezte: **Craig Gillespie**. Írta: **Eric Johnson, Paul Tamassy** és **Scott Silver**. Kép: **Javier Aguirresarobe**. Szereplők: **Chris Pine** (Webber), **Ben Foster** (Livesey), **Casey Affleck** (Sybert), **Eric Bana** (Cluff), **Holliday Grainger** (Miriam). Gyártó: **Walt Disney Pictures**. Forgalmazó: **Fórum Hungary**. Szinkronizált. 117 perc.

A hírek szerint manapság a közepes költségvetéssel, néhány kisebb kaliberű sztár főszereplésével készült filmeket fenyegeti a legnagyobb veszély Hollywoodban. Ezek a produkciók nem termelik olyan megbízhatóan a bevételt, mint a gondosan, évekre előre ütemezett képregény-adaptációk és más franchise-folytatások, viszont drágábbak annál, hogy igazán megérje kockáztatni velük. A filmipari gépezetet mozgásban tartó *potboiler*ek közül ma a hajón játszódó filmek

alaphelyzete kínál egyértelmű párhuzamot erre a problémára: *A tenger szívében* vagy a *Fekete-tenger* szűk térbe zárt és egyre szűkülő lehetőségekkel számoló, folyamatos dominanciaharcokat vívó férfiközösségeiben nem nehéz a komoly rizikót vállaló stábokra ismernünk, akik magabiztos technikai tudással felvértezett, sokat látott vezetőjüket követve hajóznak ki a nyílt vizekre, a mesés vagyionért vagy a sorstársak megmentésének csekély esélyével, kiszolgáltatva az elemek szélszévének.

Az amerikai történelem leghíresebb vízimentésének történetével a *Viharlovagok* alkotói mintha azt sugallnák, van értelme a küzdelemnek. Valóban csodával határos, ahogy azon a viharos februári éjszakán, 1952-ben a süllyedő S. S. Pendleton olajtanker csaknem teljes legénysége megmenekült, Craig Gillespie rendező (*Plasztik szerelem*) pedig szinte tündérmeseként tálalja az eseményeket. Tiszta tekintetű, bátor férfiak és talpraesett nők teszik a dolgukat a massachusettsi télben, a film azonban nem válik csöpögőssé, főként néhány remek alakításnak köszönhetően – Casey Affleck keserű hajómérnöke és Eric Bana ellenszenves tisztje tűnik a legemberibb figurának. A *Viharlovagok* az utolsó harmadára feszültté váló, ódivatú,

romantikus katasztrófafilm, amely nemcsak a történet ideje, hanem a klasszikus hollywoodi erények iránt is nosztalgiaát ébreszt.

KRÁNICZ BENCE

400 nap

400 Days – amerikai, 2015. Rendezte és írta: **Matt Osterman**. Kép: **Bo Hakala**. Zene: **Wojciech Golczewski** és **Sean McMahon**. Szereplők: **Brandon Routh** (Theo), **Dane Cook** (Dvorak), **Caity Lotz** (Emily), **Ben Feldman** (Bug). Gyártó: **New Artists Alliance**. Forgalmazó: **ADS Service Kft.** *Feliratos*. 91 perc.

Abból a szempontból mindegyképp a *400 nap* a hónap legfontosabb bemutatója, hogy ritkán lehet szerencsénk olyan filmhez, amely ennyire nem veszi komolyan a közönségét. Az amerikai Matt Osterman – né-

hány rövidfilm és a *Ghost from the Machine* című sci-fi alkotója – karrierje második egészestésénél a pénztelen függetlenfilmek egyik bevált taktikáját követte: kevés szereplőt mozgató, (jó darabig) egy helyszínen játszódó produkciót forgatott. A kint DVD-n debütált, nálunk valamiért moziba kerülő film főhőse négy asztronauta, akiket bezárnak egy földalatti bázisra, hogy így szimulálják a tervezett űrutazást, és kiderüljön, hogyan viselik hosszú ideig az összességét.

A kamaradrámák rendezőinek a látványos képek hiányát különösen teherbíró forgatókönyvvel kell pótolniuk, amelyben komplex karaktereket és sűrű párbeszédet vonultatnak fel, Osterman azonban mindkét szinten csalódást okoz. Színészeinek, akik leginkább a forgatásra beugrott fotómodelleknek tűnnek, a vázlatosnál is vázlatosabb figurákat kellene megformálniuk összecsapott dialógokkal, és ha az író-rendezőnek van is bármiféle pszichológiai ismerete, a filmből nem derül ki. Amikor pedig az eleve több sebből vérző cselekmény a film felénél drasztikus fordulatot vesz, hiába reméljük, hogy az eddigieknél csak jobb jöhet. Elkeseredett küzdelmünket, hogy találjunk bármi értékelhetőt a *400 napban*, talán csak akkor koronázhatja siker, ha sikerül „lenyűgözően rossz” filmként nézünk.

ROBOZ GÁBOR

A Fiú ▀

The Boy – amerikai, 2016. Rendezte: **William Brent Bell**. Írta: **Stacey Menear**. Kép: **Daniel Pearl**. Zene: **Bear McCreary**. Szereplők: **Lauren Cohan** (Greta), **Rupert Evans** (Malcolm), **Ben Robson** (Cole), **Diana Hardcastle** (Mrs. Heelshire). Gyártó: **Huayi Brothers / Lakeshore Entertainment**. Forgalmazó: **Cinetel Kft.** *Szinkronizált.* 92 perc.

Hollywood borzongatásra szokosodott, dörszölt iparosai jól tudják, hogy egy igazán lélekig ható horrorfilm kivitelezéséhez nem kell feltétlenül gigantikus monstrumokkal vagy véresszájú, agyatlan zombikkal vesződniük – ahhoz, hogy a rémület arcunkra fagyjon, bőven elég lehet egy sejtelmes porcelánmosoly, egy élettelen, mégis átható üvegtekintet, amely – idegzettől függően – másfél órától akár több évig is kísérhet minket. A hahotázó vérböhocok mellett, a titokzatos horrorbabák, a finom művű, festett arcok talán azért tudnak halhatatlan rémképekként beilleszkedni legmélyebben szunnyadó félelmeink közé, mert egészen a gyermekkori iszonyokig visznek vissza, így a köréjük szőtt történetek is általában családhoz, szülőkhöz kapcsolódó traumákat dolgoznak fel. Ezt az örökifjú trendet lovagolta meg az anyasághoz

fűződő szorongást vászonra hangoló, friss születésű *Annabelle* és - részlegesen - anyadarabja, a *Démonok között*, időközben pedig megérkezett az újszülött kisöcs, *A fiú* is.

A legújabb babázós rémme-se főhőse a fiatal Greta, aki egy idős angol házaspár ódon házában kap állást dadaként: távollétükben kisfiukra, Brahms-ra kell vigyáznia, a munka egyetlen apró fintora, hogy Brahms egy életnagyságú baba, aki az elhunyt gyermekük után maradt úrt tölti be. Greta végül egyedül marad a házban és – érthető okokból – eleinte nem veszi túl komolyan a Brahms gondozására vonatkozó kiskaté szabályait, azonban hamarosan nem csak frissen szerzett magánéleti traumái, hanem számos megmagyarázhatatlannak tűnő jelenség is elkezd kísértetni. A horrorműves William Brent Bell, akárcsak legutóbbi filmjében, a *Werben*, ezúttal is anyai gondoskodásban részesülő rémalakkal dolgozik, ezúttal azonban a karcosabb dokumentarista képek helyére bársonyos, gótikus atmoszféra lép, amelyben az alkotók furfangosan játszanak el a kísértetfilmek kellékeivel, gördülékenyen változtatva a lehetséges magyarázatok között, miközben a (rém)baba-mama témának is üdítő vérfresszést adnak.

TÜSKÉ ZSUZSANNA

Farkas totem ▀

Lang to teng – kínai, 2015. Rendezte: **Jean-Jacques Annaud**. Írta: **Lu Jia-min** könyve alapján **Lu Wei**. Kép: **Jean-Marie Dreujou**. Zene: **James Horner**. Szereplők: **Feng Shao-feng** (Chen), **Shawn Dou** (Yang), **Basen Zhabu** (Bilig), **Ankhnym Ragchaa** (Gasma), **Yin Zhu-seng** (Bao) **China Film Group / Edko Films / Reparage**. Forgalmazó: **MTVA**. *Feliratos.* 121 perc.

Az 1981-es *Tűz háborúja* óta *Életművét* egyetlen exkluzív világkörüli társasutazásként levezenylő Jean-Jacques Annaud egyéni képzelőerőt, szokatlan fordulatokat nélkülöző filmkalandjai jobbra két ürügyet tudnak felmutatni arra, miért is gazdagítják újabb egzotikus vidékkel a rendezői emlékalbumot: nemes, távoli nagyragadozók túlélőtörténeteivel erősítik az ökotudatosságot („az állat is ember”) vagy ősi kultúrák 20. századi tanmeséiben szemléltetik a modernizálódás traumatikus hatásait, szaharai olajháborútól indokínai románcon át tibeti megszállásig. A tavalyi *Farkas totem* pekingi szuperprodukciója (immár 3D-ben) a kínai kulturális forradalom alatt Belső-Mongóliában kirtott farkaspopulációról egy fenékkal mindkét lovat megülheti: **Lu Jia-min** 2004-es hazai bestsellerének hőse egy kitelepült pekingi egyetemista, aki

egyszerre válik szemtanújává (sőt kelleetlen részesévé) Dzsingisz népe civilizációs átprogramozásának, és a sztyeppe spirituális/ökológiai védelmezőit jelentő ordashordák szisztematikus felszámolásának.

Lu személyes élményekből táplálkozó regénye nem csupán lenyűgöző kalandokban mutatja be csikós és csikasz váltakozó kimenetelű háborújának elképesztő eseményeit (élen a tomboló hóviharban zajló ménesmészárlás *Gyűrűk Urába* illő összecsapásával), de fájdalmasan hiteles képet ad arról a folyamatról, ahogy a farkastotemmel leszámoló vörös könyvecskék nyomán átíródik az időtlen természeti környezet (miközben a direkt rendszerkritikától sem riad vissza). Annaud kiábrándítóan sematikus adaptációjában csupán az epikus csaták maradnak mindebből (eredeti helyszíneken, többnyire valódi állatokkal), a gigyomlált tragikumért pedig némi erőltetett szerelmi szál, pár komikus közjáték és egy több tekintetben hamis happy end a kárpótlás: a főhős fogságban felnevelt farkaskölyke a kommersz-olvasatban nem pusztul el szuvas fogakkal és sebes torokkal egy megváltó ásócsapástól, inkább szabadon elüget a digitál-bárányfelhős jövőbe – feltehetően a legközelebbi skanzenig.

VARRÓ ATTILA

